

TROMESEČNI BILTEN
KOSOVSKI PENZIJSKI ŠTEDNI FOND

TRUSTORIJA

KUMULATIVNA PERFORMANSA KPŠF-a OD OSNIVANJA

PERIOD	1M	3M	VITI	1V	5V	OD OSNIVANJA
REZULTAT	-2.14%	-4.24%	-1.16%	0.58%	27.18%	27.29%
BENČMARK*	-0.39%	-0.47%	-0.79%	-1.25%	9.46%	30.27%

* INDEKS POTROŠAČKIH CENA OBJAVLJEN OD AGENCIJE ZA STATISTIKE KOSOVA

PERFORMANCA INVESTICIJE U TM3

CENA DEONICE:

JUL	▲ +1.69%
AVGUST	▼ -3.77%
SEPTEMBAR	▼ -2.14%
UKUPNA NETO PERFORMANCE	▼ -4.24%

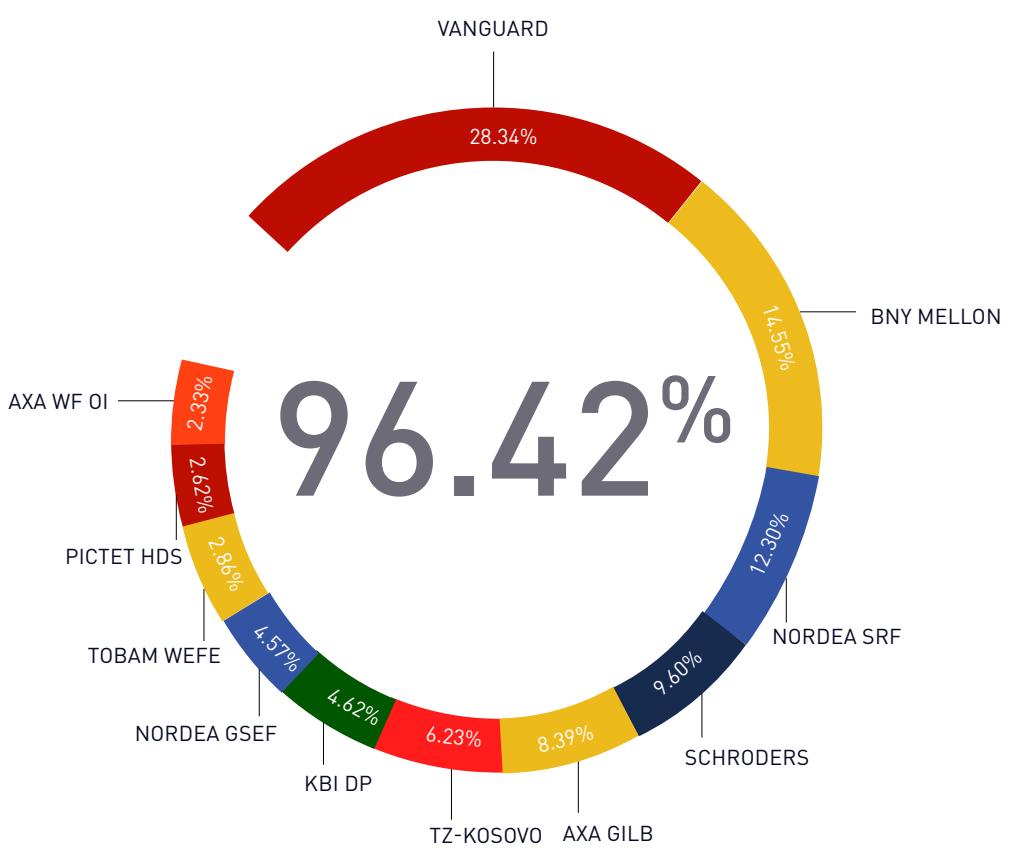
BRUTO POVRTAK:

JUL	+20.36 mil.
AVGUST	-45.33 mil.
SEPTEMBAR	-24.70 mil.
UKUPNI BRUTO POVRTAK	-49.67 mil.

GLAVNE CINJENICE

CENA DEONICE €1.2729	NETO SREDSTVA POD UPRAVOM €1,157,576,162.63
UPLAĆENI DOPRINOSI OVOM KVARTALU €3.17 mln	UPLAĆENI DOPRINOSI OVU GODINU €14.23 mln
BROJ RAČUNA SA ISPLATOM ŠTEDNJE OVOM KVARTALU 1,393	BROJ RAČUNA SA ISPLATOM ŠTEDNJE OVU GODINU 3,856
RAČUNA DOPRINOSIČA 498,805	AKTIVNIH RAČUNI OVU GODINU 280,859
NOVI RAČUNI OVOM KVARTALU 9,006	UPLAĆENI DOPRINOSI OVOM KVARTALU €34.86 mln
BROJ USLUŽENIH KLIJENATA OVOM KVARTALU 34,813	KORISNICI ETRUSTA 45,082

PLASMAN FONDOVA KRAJOM KVARTALA

-12,16 MIL. € BRUTO PRINOS U TEKUĆOJ GODINI

Treći kvartal je završen sa negativnim učinkom od -4,24% što je uticalo na to da i učinak u tekućoj godini pređe u negativnu zonu, od -1,16%. Ovaj učinak je doveo do toga da na kraju K3 cena akcije padne na 1,2729 evra [K2: 1,3293 evra]. Veoma pozitivan učinak investicija u K1 uticao je na godišnju ravnotežu prinosa na investicije, održavajući realnom mogućnost da u toku K4 godišnji učinak KPŠF-a ponovo bude u pozitivnoj zoni. S druge strane, sredstva pod upravom su u K3 smanjena za oko 2,3 mil. €, i pala na oko 1,16 milijardi €. Novi doprinosi su pak u ovom periodu iznosili 34,9 mil. €. Tokom K3 isplaćene su penzije od 3,2 mil. €, a za naknadu za upravljanje (investicionu i operativnu) zadržano je 1,4 mil. € i refundirano 0,8 mil. €.

UTICAJNI FAKTORI

Globalna finansijska tržišta su u K3 pretrpela jake oscilacije, uz veliki pad podstaknut slabljenjem ekonomskih pokazatelia u Kini, koje je bilo veće od onog koje se očekivalo. Ovo je izazvalo strah kod preduzetnika u pogledu potrošnje i izvoza najveće ekonomije u razvoju, a kao posledica toga došlo je do masovne prodaje akcija, posebno na azijskim berzama. Ovo stanje je dodatno pogoršano odlukom kineske vlade da kontroliše pad vrednosti juana u odnosu na druge valute, a samim tim je oštećen određeni broj privrednih ravnoteža utvrđenih na osnovu ponude i potražnje. Osim toga, ni odluka FED-a da ne prekine politiku monetarnih olakšica u septembru nije pritekla u pomoć tržišima, koja su ovo prevela kao odraz lošeg stanja ekonomskih pokazatelia u SAD i zemljama u razvoju.

UČINAK INVESTICIONIH FONDOVA

Investicioni fondovi KPŠF-a su pokazali pozitivne znake amortizacije jakih oscilacija na tržištu u odnosu na ukupan portfolio KPŠF-a. Ilustracije radi: indeks S&P 500 je u K3 pao za -6,94%, dok se cena po jedinici KPŠF-a smanjila za -4,24%. Analizirajući sve investicione fondove angažovane od strane KPŠF-a, samo je fond Nordea SRF ostao u pozitivnim kvotama (+0,30%), zahvaljujući tome što ima diversifikovan portfolio u instrumentima i koncentrisan je na valutu evro (77,5%), što ga je favorizovalo u ovom kvartalu. Svi ostali fondovi su pak bili u negativnoj zoni. Fondovi koji su koncentrisani na akcije su, kao što se i očekivalo, imali najveći pad, iako je i ovde bilo razlika. Fond KBI DPD (-9,94%) i Tobam (-9,76%), kao i Pictet (-8,98%), su pod uticajem faktora geografske distribucije investicija (kao Azija i Evropa), ali i sektorske distribucije (finansijska, rudarska, energetska i potrošačka industrija) imali slabiji učinak. Ostali čisti akcijski fondovi, kao što su Vanguard (-7,85%) i Nordea GSEF (-5,04%), stajali su nešto bolje zbog koncentracije investicija u SAD. Dok su mešoviti fondovi AXA-WFOI (-5,30) i BNY Mellon (-1,68%) izbegli pad zbog prisustva u fondu drugih finansijskih instrumenata (uglavnom obveznica). Čisti obveznički fond Schroders (-2,35%) nije ostvario neku korist, jer monetarne olakšice u SAD ne favorizuju ovaj fond, dok portfolio AXA GILB (-0,08%), sa 48% portfolija u SAD nije imao koristi od procene ove valute. Investicije na Kosovu (vladine obveznice) imaju unapred utvrđen rok dospeća, a prinos na ove investicije u K3 iznosio je 0,59%.

PRINOS OD INVESTICIJA U K3

-4.24%

PRINOS OD INVESTICIJA ZA GODINU

-1.16%

PLASMANI I PERFORMANCE SVAKOG MENADŽERA/IZDAVACA

MENADŽER / IZDAVALAC	IME FONDA / INSTRUMENTA	PLASMANI	PERFORMANCE
Vanguard	Global Stock Index Fund - Euro	€328,148,160.29	-7.85%
BNY Mellon	Global Real Return Fund	€168,470,723.64	-1.68%
Schroders	Strategic Bond - Euro Hedged	€111,199,069.71	-2.35%
Nordea	1-Stable Return Fund	€142,431,999.20	+0.30%
AXA	Global Inflation Linked Bonds	€97,160,324.98	-0.08%
Trezor Republika Kosova	Obveznice	€72,159,280.22	+0.59%
KBI	Divident Plus	€53,512,039.09	-9.94%
Nordea	1-Global Stable Equity Fund	€52,953,378.91	-5.04%
TOBAM	Anti-benchmark WEFE hedged share class	€33,146,826.41	-9.76%
Pictet	High dividend selection Z EUR	€30,294,462.38	-8.98%
AXA	WF Optimal Income I EUR	€26,933,384.47	-5.30%
UKUPNO		€1,134,533,594.70	-4.24%

ODBOR JE ODRŽAO DVE SEDNICE

Upravni odbor KPŠF-a je u K3 održao dve sednica, i to 4. i 29. septembra. Sednicu od 4. septembra Odbor je održao kao vanrednu zbog velikog pada na finansijskim tržištima i njegovog uticaja na investicioni učinak KPŠF-a. Ali, s obzirom na činjenicu da trenutna investiciona strategija dobro odoleva turbulentijama na tržištima i prognoze da se ne procenjuje da globalna ekonomija ima ozbiljne makroekonomske probleme, Odbor je odlučio da zadrži ovu strategiju do naredne sednice krajem septembra. Do tada će Odbor tražiti od svih upravljača sredstvima da dostave svoje procene o učinku investicionih fondova u koje je KPŠF opredelio sredstva.

Na ovoj sednici, Odbor je doneo odluku da KPŠF podnese ponudu od 10 miliona evra na aukciji 2-godišnjih obveznica Kosova od 29. septembra.

Pored toga, Upravni odbor je na sednici od 29. septembra, doneo sledeće glavne odluke: da se izmene pojedini limiti u investicionoj strategiji, da se odobre naknade za 2016. godinu i to investiciona (0,398%) i operativna (0,082%) i da se iste proslede Skupštini na usvajanje, da se objavi poziv za izražavanje interesa za ulaganje sredstava u bankarske depozite na Kosovu, te da se objavi poziv za izražavanje interesa za banke koje žele da pruže postepeno povlačenje.

Na kraju, nakon što je razmotrio i ocenio ukupan investicioni učinak na osnovu postojeće strategije, i po prijemu detaljnih izveštaja od upravljača investicionih fondova o prognozama učinka, Upravni odbor je ocenio da u ovom trenutku ne postoji potreba za izmenom investicionih strategija, pa je stoga i zadržao istu strategiju.

ZAKON O PENZIONIM FONDOVIMA U PROCESU IZMENA

Sadašnji Zakon o penzionim fondovima na Kosovu br. 04/L-101 i Zakon o njegovim izmenama i dopunama 04/L-168 su u procesu razmatranja i dopune. Predstavnici KPŠF-a su deo radne grupe, a na osnovu dosadašnjih informacija se očekuje da će izmene i dopune Zakona biti uglavnom tehničke, uz pružanje pojašnjenja o pojedinim tačkama i određenim odgovornostima, a ne očekuje se da će se izmeniti suština načina na koji funkcioniše Stub II. Kako bilo, ne očekuje se da bi se izmene sadašnjeg Zakona mogle dogoditi u toku ove godine.

ISTIČE MANDAT JOŠ PETORICI ČLANOVA ODBORA

Petorici od sedam članova Upravnog odbora Kosovskog penzijskog štednog fonda istekao je mandat krajem oktobra, dok je jednom profesionalnom članu mandat istekao 23. januara 2015. godine. Komisija za izbor je uputila Skupštini Kosova imena kandidata za imenovanje na pet pozicija, koji su izabrani putem javnog konkursa u skladu sa zakonskim propisima. Kao rezultat toga, Upravni odbor trenutno u svom sastavu ima samo jednog člana sa mandatom.

U međuvremenu je ponovo objavljen konkurs za jednog profesionalnog člana, a u oktobru je lista svih kandidata upućena Komisiji za izbor radi procene. Sa samo jednim članom sa mandatom, Upravni odbor nema potreban kvorum (od najmanje pet članova) za donošenje odluka i kao takav je postao nefunkcionalan do imenovanja članova od strane Skupštine Kosova. Treba napomenuti da Upravni odbor, između ostalog, ima isključivu nadležnost za investicije i uspešno rukovodenje penzijskim fondom. Pored svega toga, Upravni odbor je delegirao neka ovlašćenja za dnevne operativne poslove preostalom članu Odbora i rukovodstvu do imenovanja novog sastava Odbora.

31% VIŠE USLUGA NEGO PROŠLE GODINE

Broj usluga koje je pružila kancelarija KPŠF-a u ovom kvartalu povećan je na 19.427 (sa 19.398 u K2), što predstavlja povećanje od 0,1%. U odnosu na devetomesečni period prošle godine broj usluga je povećan za 31% i iznosi 57.505 (30.09.2014: 43.759). Tri najtraženije usluge u ovom kvartalu bile su: štampanje izvoda (36%), štampanje obaveštenja o penzionisanju (32%) i otvaranje računa na eTrusti (8%). Sa druge strane, broj samousluživanja putem e-Trusta se dodatno smanjio na 1.322 (K2: 1.930), dok su pad zabeležile i usluge u regionalnim kancelarijama PUK-a, čiji je broj iznosi 9.062 (K2: 9.851). U K3 je ukupno usluženo i samousluženo 29.811 obveznika doprinosa, koji čine 11,0% aktivnih obveznika doprinosa (K2: 31.179 usluga sa 12,0% aktivnih obveznika doprinosa), a do ovog pada je došlo usled manjeg broja usluga u PUK i manje samousluživanja u eTrusti.

3,2 MIL. € ISPLAĆENIH PENZIJA U K3

Isplaćene penzije su u K3 (sa 3,2 mil. €) zabeležile pad u odnosu na penzije koje su isplaćene u K2 (od 5,5 mil. €). Ukupna vrednost isplaćenih sredstava u prvih devet meseci ove godine iznosila je oko 14,2 mil. €.

U istom periodu prošle godine (devet meseci 2014) ovaj iznos je bio oko 11 mil. €, ili 29% manje. Ako uporedimo prvi devet meseci ove godine sa istim periodom prošle godine, broj penzionisanih obveznika doprinosa povećan je za 21% (sa 3.321 na 4.014). U ovom devetomesečnom periodu broj penzionisanih po osnovu starosti iznosio je 3.281 (ili 82%), smrtnih slučajeva je bilo 573 (ili 14%) i po osnovu invalidnosti 160 (ili 4%).

Što se tiče prosečnog stanja na računima na kraju ovog devetomesečnog perioda, ono je za aktivne račune povećano za 10% i iznosi 3.295 € (30.09.2014: 2.846 €), dok je za sve postojeće račune povećano za 8% i iznosi 2.117 € (30.09.2014: 1.964 €).

CBK DOSTAVILA KONAČNI IZVEŠTAJ O INSPEKCIJI

Centralna banka Kosova (CBK) je u K3 dostavila KPŠF-u konačni izveštaj o sprovedenoj inspekciji za 2014. godinu. Izveštaj nije evidentirao nalaze ozbiljne prirode, koji bi mogli da ugrose interes obveznika doprinosa, ili bi mogli da budu zabrinjavajući za iste. U izveštaju je dato nekoliko preporuka za unapređenje procesa u KPŠF-u, za koje se očekuje da će biti sprovedene u toku ove godine. U međuvremenu, CBK je odobrila spoljnog revizora odabranog od strane KPŠF-a - Deloitte Kosova, za dve naredne godine.

Nakon odobrenja od strane CBK, KPŠF je počeo da razmenjuje informacije sa ovom kompanijom, i očekuje se da će u K4 započeti proces revizije. Konačno mišljenje spoljnog revizora o finansijskoj aktivnosti KPŠF-a predstaviće se u finansijskim izveštajima za 2015. godine, koji će biti objavljeni najkasnije u aprilu 2016. godine.

IZDAVAČ:

Kosovski Penzijski Štedni Fond

November 2015

GLAVNI UREDNIK:

Vërshim Hatipi

AUTOR:

Jeton Demi

KONTAKT:

Ul. "Agim Ramadani" Br. 10,

10000 Priština

038-244-341

info@trusti.org

www.trusti.org